

Yeşaya, altmış birinci bölüm

- I. Yahuda'yla ilgili peygamberlikler (1-12)
- II. Uluslarla ilgili peygamberlikler (13-27)
- III. Efraim ve Yahuda'yla ilgili uyarıcı önbildiriler (28-35)
- IV. Tarihsel parantez: Sanherib'in saldırıları ve Hizkiya'nın hastalığı (36-39)
- V. Tanrı'nın yüceliği ve görkemi (40-48)
- VI. Rabbin acı çeken Uşağı (49-57)
- VII. Yürekendirici son sözler ve peygamberlikler (58-66)**
  - A. Uyarı borusu çalınır (58)
  - B. Tanrı, aralarında adam olmadığını gördü (59).
  - C. Tanrı'nın yüceliği İsrail üzerine doğdu (60).
  - Ç. Kurtuluş kalkınmaya yol açar (61).**
    1. İsa Mesih, kurtuluş Müjdecisi olarak atanır (61:12-3).
    2. Kurtuluş yüzünden oluşan ruhsal ve toplumsal kalkınmaların ardı arkası kesilmez.
      - a. Toplumsal kalkınmalar (61:4-9).
        - 1). Yıkıntılar yeniden kurulacaktı (61:4).
        - 2). Yabancılar, Tanrı uşaklarının çobanları, çiftçileri ve bağcıları olacaklardı (61:5).
        - 3). İsrailoğulları, Tanrı'nın rahipleri ve uşakları olacaktı (61:6).
        - 4). İsrailoğulları, ulusların servetini yiyecek, yüceliğini taşıyacaktı (61:6).
        - 5). Çektikleri utanç yerine iki kat yüceltileceklerdi (61:7).
        - 6). İki kat mülk edineceklerdi (61:7).
        - 7). Sonsuzluklar boyunca sevineceklerdi (61:7).
        - 8). Tanrı karşılıklarını güvenilirlikle verecekti (61:8).
        - 9). Tanrı onlarla sonsuz bir antlaşma yapmaya söz verdi (61:8).
        - 10). Kendilerinden sonra gelen kuşaklar, uluslar arasında Tanrı'nın kutsadığı soy olarak tanınacaktı (61:9).
      - b. Ruhsal ilerlemeler: Sevinç, doğruluk, övgü (61:10-11)

61:1 Rab Yahve: İbranice'de «Adonai Yahve»

Rab Yahve'nin Ruhu üzerindedir: Bu bölümün hemen başlangıcında üçlü birlik okurun gözüne çarpar: Rab Yahve, Kutsal Ruh, İsa Mesih.

İsa Mesih bu ayetin Kendisi için yazıldığını bildirdi (Luka 4:16-21).

1. İsa Mesih, çağrıldığı iş için Rab Yahve'nin Ruhu'yla donatıldı ve yöneltildi (11:1-5; Matta 1:20; 3:16; 4:1; Markos 1:10,12; Luka 1:35; 2:40; 3:22; 4:1,14,18-21; Yuhanna 1:32,33; 3:34, v.s.).
2. İsa Mesih, çağrıldığı iş için mesholundu: «Rab beni meshetti» (Mezmur 45:7; İbraniler 1:9).
3. İsa Mesih, çağrıldığı göreve atandı. Görevi, günahtan kurtuluşu ilan etmek ve bunu gerçekleştirmektir. Böylece, insanların en ağır gereksinimine çare sundu. Yeşaya O'nun yapacağı işi önceden bildirmişti (42:1-8; 49:1-12; 50:4-9; 52:13-15; 53:1-12). Burada Mesih İsa'nın görevinin ayrıntıları şöyle açıklanır (61:1-3; aşağıdaki notlara da bakın):
  - a. Yoksullara müjdeyi vaaz etmek (11:4 ve 29:19'u karşılaştırın; 40:9; 41:27; 52:7; Nahum 1:15; Matta 11:5; Luka 2:14; 3:6; 4:18,22; Yuhanna 3:17)
  - b. Yüreği kırık olanları sarmak (Mezmur 147:3'te Yahve yürekleri kırık olanları iyi eder; Matta 5:5; 11:29)
  - c. Sürgünlere özgürlüğü bildirmek (42:7; Yuhanna 8:31-36; İbraniler 2:15)
  - ç. Tutsaklara zindanın açıldığını duyurmak (42:7)
  - d. Tanrı'nın kayra yılını bildirmek
  - e. Tanrı'nın oç alma gününü ilan etmek
  - f. Yashlıları avutmak (57:18)
    - 1). Kül yerine başlarına çelenk vererek
    - 2). Yas yerine sevinç yağını vererek
    - 3). Ağırılık ruhu yerine övgü giysisini vererek
  - g. İnanlılara armağan edilen doğrulukla Yahve için övgü kazanmak (60:21)
Mesih'in yüklendiği işin başlıca amacı, Yahve'nin yücelmesiydi.

hakirler: Yoksullar, aşağı, değersiz ve hor görülen insanlardır. Mesih inanlıları, hor görüldükleri için yoksul sayılır. «Tanrı, kendisini sevenler için vaat ettiği hükümlerle, dünyanın gözünde yoksul olanları seçmedi mi? Onları imanda zenginliğine ve hükümlerinin mirasçıları olmaya seçmedi mi? Elbette!» (Yakup 2:5).

müjde: Günaha batmış bir dünya, cennetten Gelen'in kötü haberi -- tanrısal öfkeyi, cezayı, yıkımı -- bildireceğini bekleyebilirdi. Yunus'un Nineve kentine gelecek yargıyı ilan ettiği gibi, Mesih'in de dünyaya bir ultiatom duyuracağı sanılabilirdi. Tam tersine! O'nu Kurtarıcı olarak kabul edenlere, günahtan karşılıksız bağışlanmayı ve arındırılmayı, günahın gücünden özgür kılınmayı, Tanrı'yla barışı ve sonsuz yaşamı sundu. Ayrıca birlikte, avutan, katlanışı sağlayan, yüreğe esenlik ve sevinci yerleştiren Kutsal Ruh'u da vaat etti. Bundan daha iyi bir haber olabilir mi?

Ne var ki, günahtan özgür kılınmak istemeyen, Mesih'in Müjdesi'ni yeterince değerlendirmeyen. Onun yerinde sosyal haksızlığı, yoksulluğu durdurmayı amaçlayan siyasal bir kurtuluş arar. Ruhsal, kalıcı kazancı önemsemeyen kişi, dünyasal sorunlarını çözen, geçici bir ütopyayı yeğler.

müjdeyi vazetmek: İsa Mesih, günahtan kurtuluş Müjdesi'ni yayıyordu. Mesih'in müjdesini bildirenler, son derece kutsal olan bu ayak izlerinde yürürler (52:7; Romalılar 10:15).

Rab Beni meshetti: Tüm tarih boyunca Rab Yahve tek bir Kişi'yi, İsa Mesih'i, günahın cezasından ve egemenliğinden kurtuluş sağlaması için atadı. İsa Mesih, peygamber (Tesniye 18:18; Yuhanna 1:21,45; 6:14; Haberciler'in İşleri 3:22,23; 7:37), rahip (İbraniler 4:14,15; 5:10; 6:20; 7:24,26,27) ve kral (Luka 23:3; Yuhanna 18:33-37) olarak mesholundu.

meshetmek: Yasa altında olsun Yeni Antlaşma döneminde olsun meshedilmek sözü, «özel bir göreve ayrılmış olmak» anlamına gelir. Meshetme ayininin simgesel bir rolü vardı.

1. Eski Antlaşma'da kahinler (Çıkış 29:7; Levililer 7:36; 8:12,30), krallar (1. Samuel 9:16; 10:1; 16:13; 1. Krallar 1:39), peygamberler (1. Krallar 19:15,16), Koreş gibi Tanrı'nın özel bir görev için seçtiği kişiler (45:1) ve tapınak ile içindeki her şey (Levililer 8:10-11,30) mesholundu.

2. Yeni Antlaşma'da meshetmek şöyle geçer:

- a. Cilde sürünen merhem ya da yağ olarak (Matta 6:13)
- b. Cenaze hazırlığı olarak (Markos 14:8; 16:1)
- c. Hastaların sağlığa kavuşmaları için [dua ile birlikte] bir yöntem olarak (Markos 6:13; Yakup 5:14)
- ç. Kutsal Ruh'un varlığı ya da etkisi olarak

yüreği kırık olanları sarmak için: Yeşaya, sarmak sözünü şifa vermek anlamıyla kullanır (1:6; 3:7; 30:26). Öncelikle yaşamın ters olayları nedeniyle ümitleri kırılmış olanların değil, en çok günahları yüzünden yürekleri kırık olanların, vicdan rahatsızlığı ve yargı korkusu çekenlerin, Mesih'in sunduğu ruhsal şifaya gereksinimi vardır.

sürgünlere hürriyet: Tutsak sözcüğü gibi, sürgün sözcüğü de bir günahlinin şeytanın egemenliği altında bulunduğunu açıklar. İsa Mesih bu korkunç köleliğe çare buldu: «Çocuklar nasıl etle kana paydaş oldularsa, O kendisi de bu doğayla özdeş oldu. Öyle ki, ölümün güçlü egemenliğini kendinde buldurandı, yani iblisi ölümüyle ezsin. Ve ölüm korkusu yüzünden yaşam boyu tutsak olanları özgürlüğe kavuşturursun» (İbraniler 2:14,15; Matta 9:13; 1. Timoteos 1:15; Romalılar 8:21; Galatyalılar 5:1). Artık İsa Mesih'te olanlara suçlu çıkarılma yoktur (Romalılar 8:1). Bu çare günahlılara sunulur, ama günahlılar bunu kabul etmezse, günah sürgününden kurtulmak için başka hiçbir olanak yoktur (İbraniler 10:26,27).

mahpus olanlara zindanın açıldığını ilan etmek için: Zindanın kapıları açık ama tutukluların bundan haberi yok! Özgür dolaşacakları yerde parmaklık arkasında devinimsizliğe boyun eğip, zindanın iğrenç kokularını koklamaya devam eder, farelerle bitlerle dostluklarını sürdürür, çorba namına önlerine atılan otlu suyu içmeye ve küflü ekmeği çiğnemeye razı olur, bedenlerini kaplayan kat kat kirden yıkanmaktan ümitlerini kesmiş bulunur. Kapılardan sürgüler çekilmişken bu tutsaklık nasıl devam edebilir? Bunun nedeni tutsakların özgürlüğün onlara sağlandığından habersiz olmalarıdır.

Günahları yüzünden insanlar, Tanrı'nın adaletinin gerektirdiği yasal cezayı çekmek zorundaydı. Ne var ki, İsa Mesih ölümüyle Tanrı'nın adalet koşullarını tamamladığı için tüm insanlara, şeytanın zindanından özgür olma hakkını sunar (Romalılar 6:17-18; 7:24,25a). Çoğu insanlar bu olanaktan habersizdir. Dolayısıyla içinde yaşadıkları zindandan çıkmaya çaba göstermezler. Kendilerine sunulan böyle bir seçeneğin olduğunu bilmeyenlere karşı Mesih inanlılarının görevi nedir? Mesih'in ilan ettiği özgürlüğü bildirmek, değil mi?

61:2 Rabbinlütuf yılı: Tanrı'nın kayra yılı, köleleri özgürlüğe kavuşturan yubil yılına benzetilir (Levililer 25:9,10,40; Yeremya 34:8-9; Hezekiel 46:17). Günahattan özgür kılan kayra bildirisi, yubil yılının

başlangıcında yüksek sesle çalınan boruya benzer. İsa Mesih, bu bölümü okurken «Tanrımız'ın öç alma günü»nü okumadan önce kitabı kapadı (Luka 4:19-21), çünkü O'nun ikinci gelişine dek Tanrı'nın kayra yılı sürecektir. Buna göre, genel anlamda kayra yılı şimdiki dönemdir. Bu dönemde Tanrı, günahlarından İsa Mesih'e dönenleri kabul eder. Her bir kişiye tanınan kayra yılı ise, onun bu dünyada yaşadığı süredir. Daha doğrusu, kişinin Mesih'in sunduğu kurtuluş koşullarını duyduğu andan onu ya kabul edinceye ya da geri çevirerek yüreğini katılaştırıncıya dek geçen süredir.

Tanrı'nın günahlılara karşı gösterdiği sabrı vurgulamak için kayra yılı, öç günüyle karşılaştırılır (34:8; Çıkış 20:5,6).

Allahımızın öç alma günü: Tanrı'nın ışığı (60:1), belirli insanları aydınlatırken başkaları üzerine yargı gölgesini salar. Tanrı'nın eyleminin iki yönlü etkisini göstererek Eski Antlaşma sona erer (Malaki 4:1,2) ve Yeni Antlaşma başlar (Luka 2:34). Müjde'nin de iki yönü vardır. İman edenler Tanrı'nın huzuruna kavuşur, ama Müjde'yi geri çevirenler istemedikleri esenlik ve bağıştan yoksun olur. İncil'de Müjde'nin kabul edilmesi ve edilmemesinin sonuçları sürekli belirtilir: «İman edip vaftiz edilen kurtulacak, iman etmeyense yargı giyecek» (Markos 16:16). Bu yargı, sözle anlatılamayacak korkunç şeyleri içerir: «Tanrı'yı tanımayanlardan ve Rabbimiz İsa'nın Sevinç Getirici Haberi'ne uymayanlardan öç alacak. Onlar Rabbin katından ve O'nun güç dolu yüceliğinden gelen yıkım cezasına çarptırılacaklar ki, bunun sonu yoktur» (2. Selanikliler 1:8-9; Malaki 4:1).

1. Tanrı günahattan, şeytandan, ölümden ve tüm karanlık güçlerden öç alır. İsa Mesih ölümüyle bunların hepsini yetkisiz kıldı (1. Korintliler 15:54; Koloseliler 2:15; Vahiy 20:10).
2. Tanrı, Müjde'de günah için sunduğu tek çareden başka bir çözüm sunmaz. Boyun eğmeyenlerden öç alacaktır (Vahiy 20:12-14).
  - a. İsa Mesih'in ikinci gelişinde (Matta 24:29-31; 26:64)
  - b. Ulusların yargısında (Matta 7:22,23; 25:31-46)
  - c. Mesih'e iman etmemiş kişilerin yargısında (Vahiy 20:12-15)
3. Tanrı, Mesih'e iman etmeyerek kendilerini ayrıcalıklı konumdan düşüren Yahudiler'den öç aldı/alacak.
  - a. Romalılar'ın eliyle (Luka 13:34,35)
  - b. Yedi yıllık büyük sıkıntı döneminde (Matta 24:4-28; Luka 21:20-22)
  - c. Yahudi döneminin sonunda (Matta 21:40-43)

Allahımız: Tanrı'nın öcüne hedef olmayanlar, derin gönül borcu duyarak «Tanrımız» diyebilirler. Göksel Babaları, onları kanatları altında Koruyan'dır. Onlara kötülük yapanlardan Öç Alan'dır (Vahiy 6:10,11; 19:2).

bütün yaşlıları teselli için: Yaşlılar, günahları yüzünden pişmanlık duyan, günahattan arındırılmak ve Tanrı'nın istemine göre yaşamak isteyenlerdir (2. Korintliler 7:11; «kül»le ilgili notlara bakın, 61:3). Bunlar günaha karşı çare sunan Müjde'yi kabul ederek avuntu bulur. Bu, Tanrı yaşamlarında üzüntü çekenlere acımaz anlamına gelmez. Bu dünyada yaşarken İsa Mesih yaşlıları sık sık avuttu. Ölmüş üç kişiyi sevdiklerine kavuşturdu (Markos 5:22-42; Luka 7:12-15; Yuhanna 11:32-44). Dirilişinden sonra Kendisi için yas tutanları avutmak için onlara göründü (Matta 28:9; Markos 16:9). Kendisine iman edenlerin, ümidi olmayanlar gibi acıya gömülmemesini öğretir (Eyup 1:21; 1. Selanikliler 4:13; İbraniler 11:35a).

61:3 Mesih, Tanrı'nın özlediği kapsamda günahları için üzülenleri üçlü bir değiş tokuşla avutmaya gönderildi:

1. Kül yerine başlarına çelenk

Günahları için pişmanlık duyanlar, Tanrı önünde utanç ve korku içinde duracaklarına iğrençliğin içinden kaldırılır, günahtan arındırılır, doğrulukla giydirilerek yeni yaşama girer.

2. Yas yerine sevinç yağı

3. Ağırılık ruhu yerine yüceltme giysisi

kül yerine başlarına çelenk: İbranice kül anlamına gelen «epher» («ay-fer» diye boğumlanır) ile çelenk anlamına gelen «pe'er» («peh-ayr» diye boğumlanır) arasında bir sözcük oyunu yapılmıştır.

Günahlarından pişmanlık duyarak Tanrı'ya dönenler, eski dönemlerde kendilerine kül sürerdi (58:5'le ilgili nota bakın).

çelenk: Tanrı, güvenilir Mesih inanlılarına taçlar verir (2. Timoteos 4:8; Yakup 1:12; 1. Petrus 5:4; Vahiy 2:10; 4:4).

yas: Tanrı insanları üzgün bulur. Günah yüzünden dünyayı karanlık ve ulusları koyu karanlık örtmüştür (60:2; Süleyman'ın Meselleri 4:19). Ne var ki insanların üzüntüsü, ümit verici bir ışıttır. Can çekişmelerini dindirmek ümidiyle böylelerinin Tanrı'yı aramaları olanaklıdır.

yas yerine meserret yağı: Günah derin bir keder oluşturur. İsa Mesih, O'nu Kurtarıcı olarak kabul edenlerden bu kederi alır. Yaşamın herkese yüklediği türlü türlü kederler vardır. Tanrı insanları, hatta O'na iman edenleri bile bu çeşit kederlerden kurtarmaya söz vermedi. Buna karşın olaylara ve durumlara bağlı olmayan, derin bir esenlikten kaynaklanan sevinç, Mesih inanlılarının niteliklerindedir. Yas, yüzün biçimini bozar ama Tanrı'yla doğruluk ilişkisi yüzü parlatır (Çıkış 34:29-35). Keder yüzü somurtur (Tekvin 4:6) ama her durumda Tanrı'nın esenliği gözü aydınlatır. Tanrı'nın oluşturduğu sevinç, sonsuz gerçeğe dayanır. Bunun için tanrısal sevinç yitirilmez; tam tersine, en ters koşullar altında artar.

Yağ Kutsal Yazı'da Kutsal Ruh'un simgesidir. Mesih İsa, inanlılara Kutsal Ruh'u armağan eder. Çünkü

1. Kutsal Ruh'un Mesih inanlısında konut kurması, inanlının sonsuz yaşamının güvencesidir (2. Korintliler 1:22; 5:5, Efesliler 1:14).
2. Kutsal Ruh olmadan Mesih inanlısı kutsal bir yaşam düzeni sürdüremez (Yuhanna 14:16-17; 16:13).

ağırılık ruhu yerine hamt libası: Fiziksel bir nedenin sonucu olmayan depresyona karşı en yetkili ilaç, Tanrı'yı övmektir. Depresyon içinde boğulmak kolay ve bir bakıma hoşken, Mesih inanlısı duygularının onu sürüklemesine engel olmalıdır. Duygularına kapılmayarak Tanrı'nın kayrasıyla yaşamının olumlu yönleri nedeniyle ve Tanrı'nın en olumsuz durumları bile iyiye çevirebilmesi yüzünden O'nu yüceltmelidir (Hoşea 14:2; İbraniler 13:15). Başlangıçta bu denli azimli bir adım atmak kolay değildir, inanlının tüm ruhsal gücünü yardıma çağırmasını gerektiren bir karardır. Ne var ki, ruhsal sağlığı için çok önemli bir girişimdir. Günaha yenik düşmesini önler, Tanrı'ya aralıksız hizmet edebilmesini sağlar. Tanrı inanlının övgüsüne yaraşır. Ağırılık ruhu basınca bile Mesih inanlısı O'nu yüceltmelidir. Tanrı'ya düşüncelerinde ilk yeri vererek O'nun gücüne dayanmalıdır. Bunu yapmazsa, tutumuyla sorunlarının Tanrı'nın gücünü aştığını ileri sürmüş olur. Bu yalana inanarak kuşkusuz yenilgiye uğrar.

salah ağaçları, Rabbin ... diktiği: (27:6; 60:21). Günahları yüzünden İsrailoğulları kırılmış kamış ve yaprakları solmuş ağaçlar gibiydiler (1:30; 1. Krallar 14:15; Mezmur 1:3; Matta 15:13). Ama kurtuluş ve doğrulukla kuşandıktan sonra sağlam ağaçlara benzetilirdiler (Mezmur 92:12-14; Yeremya 17:8). Bu ağaçlar kendiliğinden oluşmadılar. Tanrı Kendisinin yücelmesi için onları dikti (58:11). Tanrı'ya yücelik kazanabilecek yetenekte olan doğruluk ağaçları, yalnız güneşli günleri ve hoş esintileri görmez; gücünü, dayanırlığını ve güzelliğini şiddetli yağmurlardan ve öfkeli rüzgarlardan kazanır. Tanrı'yı en çok yücelten olay inanlıların, O'nun sağladığı doğruluğun gücüne uygun yaşamalarıdır (2. Korintliler 7:1; Filipililer 2:15; Titus 2:10,14; 1. Petrus 3:11).

61:4-9 Sürgünden dönenlere değerli vaatler verilir. Bu vaatlerin Mesih inanlıları için uygulamaları da vardır.

1. Eski yıkıntıları bina edeceklerdi (61:4; 58:12).

Yerusalem ve Yahuda'nın yıkıntı durumu, önceki kuşaklardan kalan bir gerçektir (Şu ayetlere bakın: 44:26; 49:8,19; 64:10,11, v.s.). Yerusalem'in yıkılışı, büyük olasılıkla İ.Ö. 608 yılında Firavun-Neko'nun saldırısıyla başladı (2. Tarihler 35:20), Koreş'in İ.Ö. 538 yılındaki buyruğuna dek devam etti (Ezra 1:1-4).

Mesih inanlıları Tanrı'nın tapınağı olarak nitelenir. Önceki durumları yıkıntı gibiydi, şimdi ne ulu yapı oldular (1. Korintliler 3:16,17)!

2. Yabancılar İsraililer'in çobanları, çiftçileri ve bağcıları olacaklardı (61:5; 14:1,2; 45:14; 49:23; 60:7-10).

Yeşaya'nın yazılarında İsraili olmayanlar, İsraililer'den sonra ikincil bir yer alır. Ulusların İsrail'e sunduğu hizmet büyük olasılıkla gönüllü olacaktır, Gibeonoğullarının hizmet etmeye zorlandıkları gibi değil (Yeşu 9:21-27). Hizmetleriyle uluslar İsrail'e zaman, ilgilerini yoğunlaştırma gücü ve ruhsal görevlerini tamamlamak için kolaylık sağlayacaklar. Ulusların ne önemli rolü vardır! İnanlı topluluklarında da belirli kişiler gündelik işlerde, ruhsal görevleri yüklenenlere yardım sunmalıdır (Haberciler'in İşleri 6:1-7).

Yeni Antlaşma'da Yahudi'yle Yahudi olmayan aynı düzeydedir (Romalılar 9:22-24; 10:12-13): Mesih'i Kurtarıcı olarak kabul etmeyen herkes «söz dinlemezlğe tutsak» (Romalılar 11:32) ve O'nu Kurtarıcı olarak kabul eden herkes gerçek İsraili sayılır (Romalılar 9:6-8; 10:12-13). Ne var ki, dünyanın sonunda İsrail ulusu yine ayrıcalıklı bir rol oynayacaktır (Romalılar 11:23-29).

3. Yahudiler'e Tanrı'nın rahipleri ve uşakları denilecektir (61:6; Çıkış 19:6).

Kahinlerin İsrail için Tanrı'ya ruhsal hizmet sunmaları gibi, İsrail de Tanrı'yı bildirerek dünyada geri kalan halklara kutsal hizmet sunmalıydı. Ne yazık ki, İsrail bu görevi gerektiği gibi önemsemedi.

Tanrı, kölelikten özgür kıldığı kişileri hizmetinde görevlendirir (1. Petrus 2:5,9; Vahiy 1:6; 5:10). Eski çağlarda rahiplerin alınlarındaki «Rabbe kutsal» yazısı (Çıkış 28:36; 39:30), onların Tanrı hizmetine atandıklarını bildirirdi. Benzer bir biçimde Mesih inanlıları da kutsal Tanrı'ya bağlandıklarını, taşıdıkları bir yazıyla değil, tüm varlıklarıyla göstermeliler (Romalılar 6:21-22; 1. Petrus 4:2,3,6).

4. İsrailoğulları ulusların servetini yiyecek, yüceliğini taşıyacaklardı (60:5-11,16; 61:6).

5. Utançları yerine iki kat yüceltileceklerdi (61:7; 1. Petrus 5:6).

Yahudiler suçları için nasıl Tanrı'dan iki kat karşılık aldılarsa (40:2), şimdi de iki kat yüceltileceklerdi.

6. İki kat mülk edineceklerdi (61:7; Eyup 40:10[16]).

Yalnız Tanrı'nın oğulları olduklarından dolayı değil, O'nun ilk doğanları olarak tanınacakları için (Çıkış 4:22; 13:2,13; Tesniye 21:15-17; Yeremya 31:9c; İbraniler 12:23) onlara iki kat miras alma hakkı tanındı.

7. Sonsuzluk boyunca sevinecekler (61:7; 35:10; Romalılar 8:18; 2. Korintliler 4:17).
8. Tanrı karşılıklarını verecektir (61:8; 40:10; 49:4; 62:11).
9. Tanrı onlarla sonsuz bir antlaşma yapmaya söz verdi (61:8; 55:3; Yeremya 31:33,34; Yuhanna 10:28; 1. Petrus 1:3-5).
10. Kendilerinden sonra gelen kuşaklar, uluslar arasında Tanrı'nın kutsadığı soy olarak tanınacaktır (61:9).

61:4 harabe, virane:

1. Tanrı'nın her insanın yaşamı için özel bir amacı vardır.
  - a. Eğer yaşamın bir daha yaşanamaz olan ilkbaharında gereken tohumlar ekilmezse, kişinin gelişimi engellenir (Süleyman'ın Meselleri 22:15; 23:13,14; 29:15; Yuhanna 9:4; Efesliler 5:16).
  - b. Eğer kişi yaşamını İsa Mesih'e teslim ederek Tanrı'yla diri bir ilişki içinde olmazsa, O'nun amacına ulaşamaz.
2. Kendinin ya da başkasının yaşamını savuran kişideki eksiklikler şunlardır:
  - a. Bilgi eksikliği (Hoşea 4:1,6)
  - b. İman eksikliği (Yakup 2:14-26)
  - c. Sevgi yoksunluğu (1. Korintliler 10:23,24)
  - ç. Savsaklama: Tanrı Sözü'nü ciddiye almadığı için O'nu izlemez (Yakup 1:22-25).
3. Yaşamdaki yıkımı için tek bir çare vardır: Yeniden doğmak (2. Korintliler 5:17) ve Tanrı'yı hoşnut eden «malzemelerle» yaşamı yeniden bina etmek (1. Korintliler 10-17).
  - a. Mesih günahlıyı bağışlamakla yetinmez, onu ruhsal güçle donatır ve yeniden bina eder.
  - b. Mesih kutsal ilkeleri öğretmekle yetinmez, O'na inananda yaşar.
  - c. Mesih günahlıyı yeni bir yaşama başlatmakla yetinmez, onu başarılı bir sonuca da ulaştırır (1. Korintliler 1:8; Filipililer 1:6).

61:8 Ben, Rab, adalet severim: (60:10, «lütfumla sana merhamet ettim»le ilgili nota bakın).

fesatla soygunculuktan nefret ederim: (Matta 23:23). Tanrı İsraililer'i sürgünden kendi yörelerine getirecek, çünkü adaleti sever ve iğrençlikten nefret eder. Tanrı Babililer'i İsrail'i cezalandırmak için kullanmasına karşın, Babililer kendilerinin Tanrı'nın elinde bir araç oluşlarını umursamadılar. Onlar kendi yararları için İsrail'i soydu ve sürdürdü. Tanrı, bu iğrençliğe göz yumamazdı.

6:9 bilinecek: İsrail bilinecek sözü, uluslar arasında onurlandırılacaktır anlamına gelir (Mezmunur 76:1'i karşılaştırın). Neden? Tanrı'nın rahipleri ve uşakları oldukları için (60:6).

61:10 olacağıım: Konuşan kimdir? Şu olasılıklar vardır (ikinci önerinin en uygun olduğu düşünülür):

1. Yerusalem kenti
2. 61:1-3'te konuşan Rabbin Uşağı
3. İsrail halkı adına konuşan Yeşaya

Rab ile çok mesrur olacağım çünkü: Tanrı'yla doğruluk ilişkisi içinde olanların sözle anlatılamayan sevinci vardır (Yeremya 9:23,24). Pavlus «Rab bağlılığında her vakit sevinçli olun» der (Filipililer 4:4). İman yolunda asık yüzlülük için yer yoktur!

1. Birçok Mezmur'da dile getirildiği gibi, İsrail Tanrı'ya bağlı kaldıkça sevinmekteydi.
2. Verilen vaatler İsrail'de derin bir sevinç uyandırır. (Vaatler 61:4-9 ayetleri arasında sıralanır.)
3. İsrail'de Tanrı'ya tapınmak mutluluk veren bir olaydı (2. Samuel 6:12; 1. Tarihler 29:9-22; 2. Tarihler 5:2-13; 29:20-36; 30:21-26, v.s.).
4. Mesih'in doğumu, sevinç dolu övgülere neden oldu (Luka 1:46-55,68-79; 2:14,29-32).
5. Mesih'in öğrencileri -- çetin koşullar altında bile (Haberciler'in İşleri 2:46,47; 16:22-25) -- sevinmekteydiler.
6. Mesih inanlısının sevinci, Tanrı'nın ona kurtuluş giysisi giydirmesinden kaynaklanır (Mezmur 132:9,16; 149:4).
  - a. Geçmişte Tanrı,
    - 1). Oğlu'na inanacakların sonsuzluğa dek kutsal yaşama paydaş olmaları için gereken her ayrıntıyı sağladı.
    - 2). Kutsal Kitap'ın yazılmasını ve hatasız korunmasını sağladı.
    - 3). İnanlıların bir beden olarak Tanrı'ya tapınmaları, imanda ortak gelişmeleri ve birlikte dünyaya İsa Mesih'i bildirmeleri için kiliseyi kurdu.
  - b. Yaşadıkları günlerde Mesih inanlıları,
    - 1). Tanrı'nın gösterdiği sabır ve katlanışta rahata ererler.
    - 2). Tanrı'nın onları korumasına ve kutsamasına tanık olurlar.
  - c. Gelecek için değerli vaatler, Mesih inanlılarını ümitlendirir (1. Petrus 1:3-4).
7. Sevincin ve onun doğal sonucu olan övgünün yararı çoktur.
  - a. Mesih inanlılar için
    - 1). Kendine tanınan ayrıcalıkları bilinçli olarak algılayan inanlı, Tanrı'yı içtenlikle yüceltir ve bu ayrıcalıklara daha çok sarılır.
    - 2). Yaşamda görülen sıkıntıları Tanrı'nın görüş açısından dengeyle değerlendirmelerini sağlar.
    - 3). Kişiliklerini olumlu ve çekici bir biçimde geliştirir.
  - b. Başkaları için

İnanlıların sevinci ve övgüsü, başkalarının Mesih inancına karşı ilgisini uyandırır, Tanrı'yla bunun gibi diri bir ilişki içinde olmak için özlem uyandırır.
  - c. Tanrı için

Mesih inanlılarının sevinci ve övgüsü, Tanrı'yı insanlar, melekler, iblis ve cinler önünde yüceltir (Mezmur 136:1).

çok: Tanrı sonsuz kurtuluşu sağladıktan sonra, Mesih inanlısının çok sevinmesi doğaldır. Meryem Mesih İsa'nın doğumunu bekler, sağlayacağı kurtuluşu tasarlarken «Canım Rabbi yüceltir ve ruhum Kurtarıcı Tanrı'da kıvanç bulur» dedi (Luka 1:46). Futbol oyunlarında çıldıran topluluklar, yıldızları, müzisyenleri delircesine alkışlayanlar da inanlının yüreğini burkar. Çünkü sevinçleri temelsizdir, bir anlıktır. Tanrı aralarına gelseydi, O'nu alkışlamazlardı. O'nu belki yine çarmıha germeye kalkarlardı. Öte yandan Mesih inanlıları kendilerini yoklamalılar: Tanrı'da sevinç bulur, O'nu başkalarına överler mi?

güvey ... gelin: Evlilik benzetisi, inanlının Tanrı'yla sevinçli olacağını yeniden vurgular.

giysi, kaftan: Giysiler bedeni korur ve süsler. Bir askerin üniforması onun adı, bölüğü, rütbesi, kazandığı ödüller, v.b.yle ilgili bilgi verir. Profesör, hakim, doktor gibilerin giydikleri cübbe, üstlük, vb. sahiplerinin mesleklerini, işlevlerini ve onlara gösterilmesi gereken saygıyı bildirir. Bu ayetteki giysiler, Yahve'nin gücü ve doğruluğuyla giydirilmiş bir topluluğu simgeler. Yasa altında görevli olan rahiplerin giysilerinin her parçası, Tanrı'nın kutsallığını ve insanlarla ilişkisini simgelerdi. Rahiplik görevine atanan her Mesih inanlısı da kutsal Tanrı'ya bağlandığını, giysisiyle değil, tüm varlığıyla göstermelidir (Romalılar 6:21-22; 1. Petrus 4:2,3,6).

salah kaftanıyla beni örttü: (54:17c; 61:3; Romalılar 3:22; 4:5,6,22; 2. Korintliler 5:21; Filipililer 3:9; Vahiy 7:9; 19:8)

61:11 bahçe kendi içine ekilenleri nasıl yerden bitirirse: (45:8; 55:10,11; 58:11; Mezmur 85:11)

Rab Yahve ... salahla hamdi öyle bitirecektir: Birçokları, Mesih inanlılarının Tanrı'yla doğruluk ilişkisi içinde olmalarından kaynaklanan iyiliği sezer. Kendilerinin de bundan yararlandıklarını anlarlar. Doğruluğuyla tanınan bir ülke, evrensel ölçüde övgü kazanır (60:18; 62:7; Tsefanya 3:20).